

archivum, St

A M.KIR.MINISZTERIUM 1943.ÉVI .... M.E.SZÁMU RENDELETE
A MAGYAR KÖZIGAZGATÁSTUDOMÁNYI INTÉZET SZERVEZÉSÉRŐL.

A m.kir. minisztérium a következőket rendeli:

1.§. A Magyar Közigazgatástudományi Intézet /a továbbiakban: Intézet/ feladata a közigazgatástudomány művelése, a közigazgatástudomány gyakorlati alkalmazásának előmozdítása, a magyar közigazgatás szervezetének, állapotának és működésének módszeres tanulmányozása, valamint a közigazgatásnak ^{különleges} tudományos tanulmányok és vizsgálatok végzése útján való támogatása.

/2/ Az Intézet működésében igénybe veszi más intézmények és intézetek közreműködését és támogatja azok rokontermészetű munkáját.

2.§. Az Intézet székhelye Budapest. Pecsátján Magyarország koronás címerét "Magyar Közigazgatástudományi Intézet" körirat veszi körül.

3.§. /1/ Az Intézet élén az ^{elnök} ~~elnök~~ áll, aki vezeti az Intézet munkáját, hivatalfőnöke az Intézet tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak utalványoz az Intézet hitele terhére és képviseli az Intézetet kifelé.

/2/ Az ^{elnök} ~~elnök~~ a kir.m. Pázmány Péter tudományegyetem közigazgatási és pénzügyijogi tanszékének mindenkor nyilvános rendes tanára.

/3/ Az ^{elnök} ~~elnök~~ az Intézet vezetésében és munkatervének megállapításában a miniszterelnök közvetlen rendelkezése alatt áll.

/4/ Az Intézet működése feletti kormányfelügyeletet egyébként a vallás- és közoktatásügyi miniszter gyakorolja.

4.§. Az Intézet szervezetének és a közigazgatási hatóságokhoz és közintézetekhez, köztük a kir.m. Pázmány Péter tudományegyetemhez való viszonyának részletes szabályait a vallás- és közoktatásügyi miniszter állapítja meg.

5.§./1/ Az Intézet költségvetési hiteléről és személyzetéről a vallás- és közoktatásügyi tárca keretében külön rovaton történik gondoskodás.

/2/ Az Intézet hitelét a kir.m. Pázmány Péter tudományegyetem gazdasági igazgatósága kezeli és számadását az a mellé rendelt számvevőség ellenőrzi.

6.§. Az ^{elnököt} ~~elnököt~~ működésében a Magyar Közigazgatástudományi Intézet Tanácsa támogatja, amelynek tagjai a miniszterelnök és minden miniszternek, a Közigazgatási Biróság elnökének, a m.kir. Központi Statisztikai Hivatalnak, Budapest székesfővárosnak és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánjának egy-egy kiküldöttje, a kir.m. Pázmány Péter tudományegyetem jog- és államtudományi karának képviselője, továbbá a többi egyete-

.....
mek szaktanárainak, valamint más szakembereknek sorából azok, akiket
vallás- és közoktatásügyi miniszter az ^{igazgató}elnök javaslatára meghív.

7.§. Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Végrehaj-
sáról a vallás- és közoktatásügyi miniszter gondoskodik.

Budapest, 1943. évi ..... hó ...-én.

.....
m.kir.miniszterelnök.

INDOKOLÁS

a Magyar Közigazgatástudományi Intézetről szóló rendelet tervezetéhez.

A közigazgatástudományi intézetek létesítésére az a tapasztalat vezetett, hogy a mai közigazgatás gyakran kerül olyan feladatok elé, amelyek beható vizsgálat és elmélyedő tanulmány nélkül nem oldhatók meg, ezek elvégzéséhez azonban a közigazgatás zaklatott iramában élő minisztereknek és közigazgatási tisztviselőknek idejük, idegük és esetleg szalértelmük nincs. Ezért van szükség olyan munkamegosztásra, hogy megfelelő elméleti képzettségű, de a közigazgatás gyakorlati ismeretével is bíró szakemberekből szervezett közigazgatástudományi intézeteket iktatnak be a közigazgatás szervezetébe avégből, hogy a közigazgatás által felvetett kérdéseknek a közigazgatás számára való tudományos feldolgozását végezzék.

A Magyar Közigazgatástudományi Intézet 1931 óta áll fenn, mint egyetemi intézet, a közigazgatáshoz való viszonya azonban nincs megoldva, és ezért a közigazgatás sem tudja igénybe venni.

A rendelelettervezet a "közigazgatástudomány" fogalmát abban a nemzetközileg elfogadott értelemben használja, hogy az nemcsak a közigazgatási jogot, hanem a közigazgatástant és közigazgatási politikát is felöleli.

A szervezet és hatáskör szabályozásánál a magyar jogban található analogiák szolgáltak mintául. Így:

1. A m.kir Országos Közegészségügyi Intézet felállításáról szóló 1925:XXXI. t.c.jár el úgy, hogy a törvényben állapítja meg a feladatot és a szervezet lényegét, a részletek megállapítását pedig a népjóléti és munkaügyi miniszterre bizza. A feladatkör megállapításában is ez a törvény szolgál közelálló precedensül;

2. a Teleki Pál Intézet felállításáról szóló 8646/1941.M.E.sz. rendelet példa arra, hogy az Intézet a miniszterelnök közvetlen rendelkezése és a vallás- és közoktatásügyi miniszter kormányhatósági felügyelete alatt áll. Ez a Magyar Közigazgatástudomány Intézet esetében még indokoltabb azért, mert feladatköre az egész közigazgatásra kiterjed /ezért kell a miniszterelnök rendelkezése alatt állnia/, és mert nem közigazgatnia kell, hanem kutató munkát végeznie /ezért célszerű a kultuszminiszter alá rendelése/. A Közigazgatástudományi Intézet költségvetési hitele is legcélszerűbben a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének ugyanazon a címén /Tudományos célok támogatása/ irányozható elő, külön rovaton, ame-

lyen a Teleki Pál Intézet hitele szintén külön rovatokon szerepel. A logia az is, hogy a Teleki Pál Intézet hasonló kapcsolatban van a Nemzeti Múzeummal, mint amilyent az egyetemen tartalmaz a rendelettervezet.

3. A m.kir. Központi Statisztikai Hivatalnak is elnöke van /1919. évi XIX.t.c./, nem pedig igazgatója, és az is a miniszterelnök alá tartozik mert működése a közigazgatás egész területére kiterjed.

A tervezet egyetlen pontjával szemben sem emelhető tehát elvétel.

A rendelet kibocsátására azért van szükség, mert az Intézetet a közellátásügyi miniszter elsőül akarja nagyobb feladattal megbízni.

TEENDŐK.

1. A rendelet kibocsátásának biztosítása. Gondoskodás arról, hogy megjelenése el ne huzódjék.
2. Ha a szöveggel szemben módosításokat kívánnának, kérem a rendelet kibocsátása előtt azok közzétételét, hogy nyilatkozhatok-e, számomra elfogadhatók-e?
3. Az 1944. évi költségvetésbe a vallás- és közoktatásügyi tárcánál külön rovaton 300.000 pengőnek felvétele, az eddigi előirányzat becsapásával.
4. Személyzet biztosítása részben státus szervezésével, részben beosztásokkal.
5. Dr. KISS ISTVÁN tanügyi segédtitkárnak, aki 38 éves és a tanügyi titkári kinevezéshez közel áll, kérem a közellátásügyi minisztérium személyzetébe miniszteri osztálytanácsossá való kinevezését és szolgálattételre a Magyar Közigazgatástudományi Intézethez való beosztását épügy, amint a kultuszminisztérium beosztotta.
6. Megállapodás a Magyar Közigazgatástudomány Intézet igazgatójával a közellátásügyi minisztérium számára végzendő munkákról és azok módjairól.
7. A közellátásügyi minisztérium részére nyomban megkezdendő munkák költségeire kérem 200.000 pengőnek a Pázmány Péter tudományegyetem gazdasági igazgatóságához /VIII. Üllői ut 26./ való kiutalását a Magyar Közigazgatástudományi Intézet céljaira azzal, hogy arról a gazdasági igazgatóság mellé rendelt számvevőségnek legyen köteles elszámolni épügy, mint a többi hitelekéről.

Budapest, 1943. április 11.

Magyarany Zoltán